

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी,
सिनियर कम्पोजिटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार एक चरणमा परीक्षा लिइने छ :

लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १००
अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- २०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice)	५०X२ = १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	२०	मौखिक

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा अंग्रेजी वा नेपाली अथवा अंग्रेजी र नेपाली दुवै हुन सक्नेछ ।
२. पाठ्यक्रमको एकाइहरूबाट सोधिने प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

पाठ्यक्रमका एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
प्रश्न संख्या	१५	५	७	४	२	२	५	२	४	२	२

२. वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice) प्रश्नहरूको उत्तर सही दिएमा प्रत्येक सही उत्तर बापत २ (दुई) अङ्क प्रदान गरिनेछ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अर्थात् ०.४ अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
३. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।
४. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
५. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०६८/०९/१४

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी,
सिनियर कम्पोजिटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- सेवा सम्बन्धी

१.	ह्याण्ड कम्पोज गर्नका लागि अत्यावश्यक सामग्रीहरु	१५
१.१	विभिन्न प्वाइण्ड र प्रकारका टाइप सहितको नेपाली तथा अंग्रेजी केश र केश स्टाण्ड	
१.२	विभिन्न साइजका स्टीकहरु	
१.३	काठ र सिसाका लेट (Lead), रुल तथा बोर्डरहरु	
१.४	क्वाटर र कोटेशन	
१.५	लेट कटर र चिम्टा	
१.६	ट्वाईन, क्वाईन र क्वाईन की	
१.७	विभिन्न साइजका फलामका फ्रेमहरु (Chase)	
१.८	पूफिङ्ग रोलर र ह्याण्ड पूफ मेशिन	
१.९	विभिन्न साइजका ग्यालिहरु, ब्रुश र काठकौ प्लानर	
१.१०	ईम्पोजिङ्ग स्टोन (Cast Iron)	
१.११	काठ र अल्मुनियमका फर्निचरहरु	
२.	ह्याण्ड कम्पोज	५
२.१	डेमाइ र क्राउन (डबल कोलम सहित) साइजका पेज कम्पोज	
२.२	रसिद कम्पोज	
२.३	बिल कम्पोज	
२.४	भिजिटिङ्ग कार्ड, इन्भिटेशन कार्ड र विवाह कार्ड कम्पोज	
२.५	पम्फलेट तथा पोष्टर कम्पोज	
३.	टाईपोग्राफी सम्बन्धी विस्तृत परिचय	७
३.१	टाईपको प्रादुर्भाव	
३.२	टाईपको भौतिक बनौट	
३.३	टाईपको डाईमेन्सन	
३.४	टाईपको बडी	
३.५	टाईपको वाईड	
३.६	टाईपको हाईट	
३.७	टाईपमा प्रयोग हुने धातुहरुको ज्ञान	
३.८	टाईप साइजको वर्गीकरण	
३.९	टाईप फेशको वर्गीकरण	
३.१०	टाईप सेरिजको वर्गीकरण	
३.११	टाईप फेमिलीको वर्गीकरण	
४.	कम्पोजिङ्ग केश सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान	४
४.१	नेपाली केश सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान	
४.२	अंग्रेजी केश सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान	
	४.२.१ अप्पर केश	
	४.२.२ लोअर केश	
५.	विभिन्न किसिमका ब्लकहरु सम्बन्धी सामान्य ज्ञान	२
५.१	काठको ब्लक	
५.२	जिंक ब्लक	
५.३	कपर ब्लक	
५.४	नाईलो ब्लक	
६.	इम्पोजिशन तथा फर्मा मेकरेडी	२
६.१	लाईन इम्पोजिशन	
६.२	फिक्स साइज इम्पोजिशन	

लोक सेवा आयोग

नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी,
सिनियर कम्पोजिटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

७.	पूफ रिडिङ सम्बन्धी संकेतहरूको ज्ञान	५
	७.१ डिजिट तथा इन्सर्टका संकेतहरू	
	७.२ पन्कच्युशनका संकेतहरू	
	७.३ टाइपको स्टाइलका संकेतहरू	
	७.४ स्पेसिङ्गका संकेत	
	७.५ प्याराग्राफिङ्ग र पोजिशनिङ्गका संकेतहरू	
	७.६ अन्य विविध (Miscellaneous) पूफरिडिङ्गका संकेतहरू	
८.	पेज सेटिङ्ग	२
	८.१ २ पेजी	
	८.२ ४ पेजी	
	८.३ ६ पेजी	
	८.४ ८ पेजी	
	८.५ १२ पेजी	
	८.६ १६ पेजी प्योर (Pair)	
९.	मेशीन कम्पोज सम्बन्धी सामान्य ज्ञान	४
	९.१ इण्टर टाईप	
	९.२ लाइनो टाईप	
	९.३ मोनो टाईप	
	९.३.१ मोनो कम्पोजिङ्ग मेशीन	
	९.३.२ सुपरकाष्टर कम्पोजिङ्ग मेशीन	
१०.	लेटरप्रेस मेशीन सम्बन्धी	२
	१०.१ ट्रेडल/प्लेटन प्रिण्टिङ्ग मेशीन	
	१०.२ फ्लोट बेड प्रिण्टिङ्ग मेशीन	
११.	सम्बन्धित मेशिनरी औजार सम्बन्धी सावधानी	२
	११.१ सिसा (lead) सम्बन्धी	
	११.२ फर्निचर सम्बन्धी	
	११.३ रूल र परफोरेसन रूल सम्बन्धी	
	११.४ पेज सेटिङ्ग सहितका फलामका फ्रेमहरू	

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी,
सिनियर कम्पोजिटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

वस्तुगत बहुउत्तर नमूना प्रश्नहरू (Sample questions)

- १ ↓यो चिन्हले के जनाउँछ ?
(क) अक्षरको लाई तल सार्नु
(ख) शब्द-शब्द बीचमा माथि आएको स्पेसलाई दबाउनु
(ग) विग्रेको अक्षर फेर्नु
(घ) अक्षर प्रष्ट नआएको

सही उत्तर (ख)

- २ यो डिशेण्डर कुन प्रकारको टाइपमा हुन्छ ?
(क) क्यापिटल लेटरमा
(ख) स्मल क्यापिटल लेटरमा
(ग) रोमन क्यापिटल लेटरमा
(घ) लोवर केशमा (lower case)

सही उत्तर (घ)

- ३ १ पाइका बराबर कति प्वाईण्ट हुन्छ ?
(क) १२ प्वाईण्ट
(ख) ६ प्वाईण्ट
(ग) ८ प्वाईण्ट
(घ) १० प्वाईण्ट

सही उत्तर (क)

- ४ ह्याण्ड प्रुफ मेशीनबाट कम्पोजको प्रुफ निकाल्दा प्रुफ प्रष्ट आएन भने के गर्नु पर्छ ?
(क) अर्कै कम्पोज गर्नुपर्छ
(ख) प्याकिङ्ग थप्नु पर्छ
(ग) रोलर नै फेर्नु पर्छ
(घ) मसीमा मट्टीतेल मिसाउनु पर्छ

सही उत्तर (ख)